

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๘

เพลินกับธรรมไม่มีพิษมีภัย

ก่อนจึงหัน

พระเปลี่ยนหน้ามาเรื่อยๆ พระที่เปลี่ยนหน้าเข้ามาให้สังเกตให้ดี ตา หู ฟังให้ถึงใจทุกอย่าง อย่างมาเร็วๆ ร้อนๆ แล้วก็เอาวัดป่าบ้านตาดไปขายกิน นี่ออกมาจากอาจารย์มหาบัว แพรวพราว ใครอยากให้ทดลองเครื่องก็มา มันบ้าขนาดนั้นนะเดี๋ยวนี้ให้ตั้งใจปฏิบัตินะพระ อย่างมองโลก มองดูโลกคือกิเลสในหัวใจตัวเองซิ มองตรงนี้ด้วยสติๆ ถ้าสติมีอยู่แล้วกิเลสจะไม่เกิด เผลอเมื่อไรกิเลสเป็นเกิดๆ เผลาเจ้าของตลอดไป คำนี้จำให้ดีให้ถึงใจ

สติเป็นสำคัญมาก ถ้ามีสติแล้วไม่ว่าทำหน้าที่การงานอะไรไม่ค่อยผิดพลาด ยิ่งเข้ามาแก้กิเลสนี้เหมาะสมมากที่สุด สติตั้งแต่พื้นๆ ถึงมหาสติมหาปัญญา ก้าวเข้าสู่นิพพานว่างั้นเถอะ นิพพานสดๆ ในหัวใจเราไม่พ้นจากสติไปได้ อย่าไปสนใจดูใคร ยิ่งกว่าดูตัวเอง ให้ดูหัวใจความเคลื่อนไหวของตัวเอง มันออกจากรุ่นละมหาเหตุ คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้มันหยุดเมื่อไร พอตื่นนอนไม่ทราบมันติดเครื่องเมื่อไร ติดเครื่องวุ่น คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ๆ อยู่ตลอดเวลา เอาเวลาหลับเป็นเวลาดับเครื่อง ถ้าไม่มีหลับแล้วตายมนุษย์เรา

ความคิดความปรุงนี้โลกทั้งหลายใครมองเห็นเมื่อไร ไม่มีใครมอง ธรรมมองจำหมดเลย ตัวความคิดความปรุงนี้เป็นไฟเผาโลกอยู่เวลานี้ กิเลสอวิชชามันอยู่ภายในกองไฟใหญ่อยู่นั้น มันผลัดดันออกมาๆ ให้คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ตา หู จมูก ลิ้น กาย สัมผัสอะไร กิเลสออกทำงานๆ ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นจึงให้ดูหัวใจ มหาเหตุอยู่ที่ใจ ถ้าสติจ่ออยู่นั้นแล้วกิเลสจะไม่เกิด มันจะหนายิ่งกว่าภูเขาทั้งลูกก็เกิดไม่ได้กิเลส ตีๆ อยู่ตลอดนะ มันปรุงแพล็บออกมานั้นละคือกิเลสออกแล้ว อวิชชาดันออกมาเป็นสังขาร สมุทัยให้คิดให้ปรุง โลกทั้งหลายเป็นบ้ากับความคิดปรุงนี้ละ

เพลินนั้นเพลินนี้มีอะไร ตัวสังขารนี่ละคิดนั้นคาคนี้ คิดว่าที่นั่นจะสนุก ที่นี้จะสะดวกสบายรื่นเริง อยากไปดูที่นั่นอยากไปชมที่นี่ มีตั้งแต่ตัวสังขารหลอกเจ้าของ ดึงไปตลอดเวลา พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปแล้วมีแต่สังขารความคิดปรุงเป็นชั้นธล้วนๆ ไม่เป็นภัย อยู่ไหนสบายหมดๆ

พระเราให้ตั้งใจปฏิบัติให้ดีนะ เอาให้จริงให้จัง อย่าหละๆ แหละๆ เรื่องความพร้อมเพรียงสามัคคีเป็นพื้นฐานของวัดนี้มาตั้งเดิมแล้ว จึงไม่ค่อยได้เตือนเพราะดีทุกอย่างแล้วความพร้อมเพรียงสามัคคี ข้อวัตรปฏิบัติปิดกวดเช็ดถู ทำความสะอาดในที่

นั่นที่นี้ พระวัดนี้ทำได้เป็นอย่างดีไม่มีที่ต้องติดตลอดมา เราจึงไม่ค่อยได้เตือนตรงนี้ เตือนตั้งแต่เรื่องความเพียรที่จะดูหัวใจเจ้าของ ใครสติดีผู้นั้นจะตั้งรากฐานได้ สติจับอยู่กับจิต กิเลสจะเกิดไม่ได้ กิเลสทำลายใจไม่ได้ถ้ามีสติ ถ้าไม่มีสติแล้วเอาเถอะวางั้นเลย ลงทั้งนั้นไม่มีขึ้น เรื่องสติเป็นของสำคัญมาก อยู่ที่ไหนๆ อย่าเปลอสติ ทำงานการอะไรๆ เช่นเรามาจัดนั้นจัดนี้จะขบจะฉัน สติให้ติดแนบอยู่กับตัว เป็นสัมปชัญญะ รู้รอบตัวๆ ตลอดเวลา กิเลสเกิดไม่ได้ ถ้าลงสติได้รักษาใจอยู่แล้วกิเลสเกิดไม่ได้ เปลอสติเมื่อไรกิเลสเกิดทันที เอาไฟเผาตัวเองตลอดเวลา

ผมเป็นห่วงเป็นใยหมู่เพื่อน ยิ่งแก่เข้ามาเท่าไร แทนที่จะมาห่วงเจ้าของ ผมบอกตรงๆ บอกไม่มี ไม่มีเลยสำหรับตัวของผมเอง จะห่วงเป็นห่วงตายก็ไม่มี ความเป็นความตายเกิดมาจากร่างกายอันเดี๋ยวนี้ เรียนจบแล้ว ไม่เคยตื่นเต้นกับมันเรื่องเป็นเรื่อง ตาย นี่ละเรียนธรรมจบ เรียนโลกจบ จบอยู่ที่นี้ไม่ได้จบที่ไหน เรียนนั้นเรียนนี้ จบเมื่อนั้นเมื่อนี้ มีแต่จบเรื่องกิเลสเอาไฟมาเผาตัวและส่วนรวมนั้นแหละ ถ้าเรียนธรรมปฏิบัติธรรมแล้วเย็นไปหมด ได้ชั้นไหนๆ จะรู้ที่อยู่ภายในจิตใจของตัวเอง

ธรรมอยู่ที่ไหนเย็นที่นั่น ธรรมจะเย็นที่ใจ กิเลสเผาที่หัวใจ โลกอันนี้กว้างแสนกว้างอย่าเข้าใจว่ากองทุกข์อยู่ที่ไหน อยู่ที่หัวใจเป็นตัวคิดตัวปรุง ต้นไม้ภูเขาเขามีมาตั้งกับตั้งกลับแล้ว แต่หัวใจเราที่คิดอยู่กับตัวของเรากวนตัวเองตลอดเวลา คิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ มันอยู่เฉยๆ ไม่ได้ความคิดความปรุงนี้ ตัวอวิชชา นั้น อวิชชาปุจฉยา สงขาราลากไปเรื่อยๆ ให้พิจารณา ให้มีสติให้ตีพระเรา

อย่าไปมองดูใครยิ่งกว่ามองดูหัวใจตัวเอง ผิดถูกชั่วดีเป็นเรื่องของคนนั้นๆ ของเขาๆ ผิดถูกชั่วดีจริงๆ เป็นเรื่องของเรา เราจะเป็นผู้รับเคราะห์รับกรรมอันนี้แหละ ส่วนมากมีแต่คิดผิดๆ คิดถูกไม่ค่อยมี ถ้าไม่ใช่หนักภาวนาจริงๆ จะไม่ค่อยเห็นความคิดถูกของตัวเอง จะมีแต่ความคิดผิดๆ อยู่ภายในใจ เพราะฉะนั้นจึงให้เอาสติจับให้ดี

ธรรมเหล่านี้มีใครมาสอนท่านทั้งหลาย ฟังซินะ นี่ถอดออกมาจากหัวใจ ปฏิบัติมาารู้ได้เห็นอย่างนี้แล้ว กิเลสหมอบราบลงมาตั้งแต่นั้นแล้วหาความทุกข์ไม่มีเลยในหัวใจ มีก็มีตั้งแต่เรื่องธาตุเรื่องขันธเจ็บปวดแสบร้อนในสังขารร่างกาย มันก็มีอยู่เพียงธาตุเพียงขันธไม่ได้เข้าถึงใจ ลงใจหมดภัยคือกิเลสแล้ว ไม่มีอะไรเป็นภัยในโลกนี้ มีกิเลสเท่านั้นเป็นภัยสำหรับสัตว์โลก ฆ่ากิเลสตัวนี้ออกแล้ว แสนสบายอยู่ที่นี้ กองทุกข์จริงๆ อยู่ที่หัวใจ ความสุขจริงๆ จนเป็นบรมสุขเลิศเลออยู่ที่หัวใจ ถ้าใจได้รับการบำรุงรักษาด้วยดีแล้ว ไม่มีอะไรในโลกจะเด่นยิ่งกว่าหัวใจที่เลิศเลอด้วยความสุขความอัศจรรย์ในตัวเอง

สิ่งเหล่านั้น ต้นไม้ภูเขา เขามีอัศจรรย์อะไร ดีเลวที่ไหน เขาไม่ไปตกรอกเวจี ขึ้นสวรรค์ชั้นพรหมที่ไหนนะสิ่งเหล่านั้น ตัวใจนี่คือตัวคิกตัวคะนอง ถ้าไปในทางที่ผิดก็จมเรื่อย ๆ ถ้าไปในทางที่ถูกก็ตื้นขึ้นไปเรื่อย ๆ ให้ไปในทางที่ถูก บังคับตัวเองให้ดี ก็เลสมันฝันเรา เราต้องฝันกิเลส การทำความพากเพียรก็ฝันกิเลสนั่นแหละจะเป็นอะไรไป ให้กิเลสอ่อนลง ๆ ธรรมก็ตื้นขึ้น ๆ มีความรื่นเริงบันเทิง จิตใจสว่างไสวออกไป ๆ พาดเสียให้จิตสว่างจำหมดแล้ว โลกธาตุนี้ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าใจ ใจครอบโลกธาตุ

ความทุกข์เวลากิเลสมันสั่งสมมาก ๆ ความทุกข์อยู่ที่หัวใจนะ ไม่ได้มีอยู่ที่อื่นใดทั้งหมด นักภวานาต้องดูหัวใจซึ่งเป็นมหาเหตุ ถ้าเราบำรุงรักษาจริง ๆ เราจะเห็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นที่หัวใจ ไม่มีที่อื่นใดแหละ มีที่หัวใจ จำให้ดี เอาละให้พร

หลังจันทัน

พ่อแม่ครูจารย์เทศน์ขบขันนะ ท่านเฉย ผู้ฟังอดหัวเราะไม่ได้กลั้นไว้จะตาย ท่านเทศน์ขบขันดีท่านเทศน์สอนพระ ท่านพูดเฉย ใ้ผู้ฟังมันจะตาย เรามันนิสัยอย่างนี้ด้วย นิสัยชอบหัวเราะด้วย ท่านใส่มาหมดไหนนี้ ท่านพูดเฉย ใ้เราฟังนี้จะตาย ไปที่ไหน ท่านว่าอย่างนั้น ถ้ามีศรัทธาญาติโยมเขาหัวหม้อแกงใหญ่ ๆ มา ปีนโตเป็นแถวมา ที่นี้อากาศดีนะโยม ปลอดภัยหมดนะโยม ถ้าที่ไหนไม่มีปีนโต แห่ง ๆ แล้ว โห้ย ที่นี้อยู่ไม่ได้ละโยม อากาศทึบ ท่านพูดเฉย เราจะตายซิท่านพูดขบขัน เราไม่ลื้ม ท่านพูดเฉย ผู้ฟังมันจะตายซิ อากาศปลอดภัย อากาศทึบไม่สบายไม่สะดวก ท่านตีพระท่านสอนพระ

หลักธรรมชาติก็คือ ท่านฝึกท่านทรมานท่านมาพอแล้ว ใครจะสมบุกสมบัน ได้รับความทุกข์ความทรมานยิ่งกว่าพ่อแม่ครูจารย์มัน เป็นคติตัวอย่างได้เป็นอย่างดีทั้งภายนอกภายในทุกอย่างไม่มีบกพร่องเลย พ่อแม่ครูจารย์มัน ได้รับความทุกข์ความทรมานอยู่กับท่านหมด ไปที่ไหน ๆ เวลาท่านเล่า ท่านก็เล่าแบบเฉย ๆ เหมือนกัน ท่านเล่าอะไร ท่านเฉยไปเรื่อย

ไปบิณฑบาตเขาว่า พระธรรมกรรมฐานท่านฉันแต่ถั่วแตงา ท่านไม่ฉันเนื้อฉันปลา ท่านฉันแต่ถั่วแตงา ที่นี้เขาใส่บาตรเขาก็ใส่แต่ข้าวเปล่า ๆ กับอะไร ๆ เขาไม่ให้ ที่นี้ถั่วงาเขาไม่มี เขารู้เฉย ๆ ว่าฉันแต่ถั่วแตงา เขาไม่มีถั่วมีงาเขาก็เอาแต่ข้าวเปล่า ๆ มาให้ฉัน ถั่วงาเขาไม่มี เขาว่าพระท่านฉันถั่วฉันงาเขาว่าเอาเฉย ๆ ถั่วงาเขาไม่มีเขาก็ไม่ให้ สิ่งที่มีก็คือข้าวเปล่า ๆ ท่านว่าฉัน ฉันไปอย่างนั้นแหละ เพราะจิตมุ่งอยู่ในธรรมไม่ได้เป็นกังวลกับสิ่งเหล่านี้ จะทุกข์ยากลำบากขนาดไหนทางการฝึกจิตนี้ยิ่งคล่องตัว ๆ อาหารการบริโภคเพียงเหยี่ยวยา ๆ ถ้าอาหารปรนปรีอมาก ๆ อย่างวัดป่าบ้านตาดนี้ ใครไม่ฉลาดมันตายแหละ ที่อาหารขาดแคลน อย่างที่เห็นว่าเห็นผักกระโดนอะไรผ่านมานี้ นี้

เคยอยู่ในภูเขา เราเคยฉันทมาพอแล้ว เห็นนี้สะอาดใจก็ก๊ ก๊ พวกผักหนามพวกผักอะไรที่อยู่ในป่าในเขา อาศัยฉันทอย่างนั้นแหละ

เรื่องความทุกข์ความลำบากลำบากในการอยู่การกินนี้ พระกรรมฐานผู้มุ่งอรรถมุ่งธรรมทุกข์มากที่สุด แต่ใจท่านเจริญรุ่งเรืองในสถานที่เช่นนั้น เพราะฉะนั้นท่านจึงไม่ยอมหนีไปไหน ทุกข์ยากลำบากขนาดไหนท่านอยู่ที่นั่นเพื่ออรรถเพื่อธรรม ถ้าไปที่ไหนสมบูรณ์พูนผลแล้วภาวนาไม่ได้เรื่อง เพราะฉะนั้นท่านเป็นผู้มุ่งหาธรรมอยู่แล้ว ท่านจึงเสาะแสวงหาแต่ที่เช่นนั้น ๆ

เราวิตกวิจารณ์กับบรรดาพระทั้งหลาย พระลูกพระหลาน ทุกวันนี้สถานที่ไม่อำนวยเหมือนแต่ก่อน ไปที่ไหนมีแต่บ้านผู้บ้านคน มีแต่ไร่แต่สวนเขา หาท่าภาวนาไม่ค่อยมี ที่เป็นความสะดวกสบายไม่ค่อยมี เรายังดิ้นะสมัยที่เรากำลังบำเพ็ญอยู่ รู้สึกว่าสมบูรณ์ทุกอย่าง สถานที่อำนวยทุกอย่างเลย มาหลัง ๆ นี้ไม่อำนวยนะ สถานที่ภาวนาตามสะดวกสบายเหมือนแต่ก่อนไม่มีทุกวันนี้ ไปที่ไหนมีแต่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ ๆ เขาหมดเลย แต่ก่อนไม่มี ที่เป็นที่แผ่นดินไทยเท่านั้นพอ ไม่มีใครจะสงวนอะไร ๆ การซื้อการขายไม่มี การวิ่งเต้นชวนขายติดดินจึงไม่มี หายู่หากินที่ไหนพอเป็นไปเท่านั้นพอ การซื้อขายไม่มีมันจะติดดินไปไหนคนเรา อยู่กินวันหนึ่ง ๆ ไปแล้วพอ ๆ

ไปภาวนาออกจากรูปเป็นที่ทำเลดีแล้ว แยกออกจากรูปจากทาง มีแต่ทำเลที่เหมาะสม ๆ ทั้งนั้น ไม่มีใครถือกรรมสิทธิ์ อยู่ที่ไหนสะดวกสบาย ๆ การภาวนาสะดวกมากอย่างนั้น ทุกวันนี้ไม่ได้เป็นอย่างนั้น สถานที่เช่นนั้นไม่มีแล้วเดี๋ยวนี้ หมดไป ๆ คิดดูอย่างที่ว่าดวงศรีชมพู อันนี้คงใหญ่คงโตจริง ๆ กว้างขวางมากทีเดียว เดี่ยวนี้ไม่มีเลย มีแต่ชื่อนะ ชื่อว่าดวงศรีชมพู ถ้าว่าทุ่งศรีชมพูถูกต้องแล้ว เดี่ยวนี้ทุ่งศรีชมพูไปแทนดวงศรีชมพู ดงป่าไม่มีเลย เราไปเที่ยวหมดแล้ว เพราะฉะนั้นถึงได้ทราบ เวลาไปย้อนหลังนี้ โอ้ มันเป็นแต่ไร่แต่สวนเขา มันสูง ๆ เป็นไร่เป็นสวน พวกมันสำปะหลังปะหลัง พวกอ้อยพวกอะไรเต็มไปหมด นั่นมันว่างแล้วนี้เป็นดงที่ไหน

แต่ก่อนที่เราเที่ยวอยู่ในนั้นมันเป็นดงล้วน ๆ ก้าวเข้าไปตั้งแต่อำเภอสว่างคราม นี้ก้าวเข้าดงแล้ว เข้าอำเภอสว่างคราม ไปทางสามผง ดงน้อย เข้าไปเป็นดงทั้งนั้นเลย เดินไปไม่ค่อยได้เจอหมู่บ้านง่าย ๆ แหละ บ้านไม่ค่อยมี มีแต่ดงแต่ป่า พวกสัตว์เสือเนื้อ โอ๊ย อุดอยากเมื่อไร บางแห่งมันไม่รู้จักกลัวคน คือเขาไม่เคยเห็นคน คนไม่ค่อยมีแต่สัตว์ต่าง ๆ เต็มไปหมด เราเคยไปแล้วแต่ก่อน ถึงมาเทียบทุกวันนี้ได้ถูกต้อง ทุกวันนี้ไม่มีแล้วอย่างนี้ หมดไป มันเปลี่ยนเอาจริง ๆ นะ เปลี่ยนจนเป็นร้อยเปอร์เซ็นต์เลยเทียบกับที่ว่าป่าดง แต่ก่อนป่าดงหนา โอ๊ย รกชฎูเที่ยว เดี่ยวนี้มีแต่ไร่แต่สวนเขาหมดเลย คำว่าดง ๆ มีแต่ชื่อ

แต่ก่อนเป็นดงจริง ๆ เราก็ได้ไปเที่ยวแล้ว ที่นี้กลับมาเป็นไร่เป็นสวนโล่งไปหมด เราก็ได้ไปเห็นแล้วปัจจุบันนี้เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นพระกรรมฐานที่จะออกเที่ยวให้เป็นความสะอาดเหมือนแต่ก่อน รู้สึกว่าหายากมากนะ ถ้าไปก็จะไปตามกุฎิเสีย ถ้าไปพักตามลำพังเจ้าของเหมือนแต่ก่อนไม่ได้ มันโล่งไปหมดไม่เป็นป่า พอดีพอดีเราพอเหมาะนะ ตอนมาสร้างวัดป่าบ้านตาด เหล่านี้ดงทั้งหมด ถึงอำเภอหนองแสง เป็นดงใหญ่ทั้งนั้น ตั้งแต่บ้านตาดขึ้นถึงอำเภอหนองแสง เป็นดงทั้งหมด พวกป่าข้างป่าเสือพวกเนื้อ กระติง วัวแดง มีทุกประเภทของสัตว์ สวนสัตว์บ้านสัตว์อยู่นี้แหละ

เรามาตั้งวัดที่แรกยังดืออยู่ ดงรอบหมด ชะนีมันร้องอยู่ในวัด เรามาพักปักกลดอยู่นั้น พวกชะนี บ่าง ค่าง ลิง เต็ม ชะนีร้องนี้ โธ เสียงมันแหลมมาก เราอยู่ข้างล่างมันร้องอยู่ข้างบน เต็มไปหมดแต่ก่อน พอสัก ๙ ปี ๑๐ ปี ตั้งวัดนี้ประมาณ ๙ ปี ๑๐ ปี มองเห็นคนผ่านเข้าผ่านออก เป็นทางลัดทางเกวียนนะ ทางรถไม่มี ทางเป็นด่าน ๆ เขาออกจากบ้านตาดนี้ไป เห็นคนผ่านไปผ่านมา นี่เขาไปดูทำเลเขาจะปลูกบ้านปลูกเรือนเห็นไหมล่ะ เราก็ดู เอ้ คนแฟนพ่านเข้ามาเรื่อย ๆ จะมาปลูกบ้านปลูกเรือนแถวนี้แล้ว เพราะนี่เป็นดง ต่อจากนี้ก็จะเป็นสถานที่บ้านเรือนของคน เรานึกเฉย ๆ

เข้า ๑๐ ปีนะ สร้างวัดได้ประมาณ ๑๐ ปี เห็นคนผ่านไปผ่านมา จากนั้นก็ขึ้นบ้านสุขสมบูรณ์ก่อน เป็นดงนะนี่ ที่นี้ทางโน้นรุกเข้ามาทางนี้รุกเข้ามา เลยกลายเป็นอำเภอหนองแสงไปเลยเห็นไหมล่ะ นี่ละดงใหญ่ มันรุกเข้ามาเป็นบ้านเป็นอำเภอแล้วเดี๋ยวนี้ แล้วจะหาที่ภาวนาที่ไหนล่ะ เรายังดืออยู่ตอนสมัยเรายังเที่ยว ทุกสิ่งทุกอย่างสมบูรณ์ การซื้อการขายไม่มี หาอยู่หากินพอปากพอท้องในบ้านหนึ่ง ๆ เท่านั้น เขาไม่ต้องไปหาไกล หาอยู่หากินรอบ ๆ พวกสัตว์พวกเนื้อเต็มอยู่ในป่า เพราะไม่มีการซื้อการขาย หากินพอปากพอท้องเท่านั้นพอ

ทุกวันนี้ไม่เป็นอย่างนั้น หามาซื้อมาขายมากกว่าหากินนะ ที่นี้มันก็หมดอะไร ๆ เป็นราคาราคาเป็นเงินเป็นทองไปหมด เป็นสินค้าไปหมดเลย คนก็หมუნตัวตันไม้อะอะไร ๆ เหลือเมื่อไร พวกสัตว์พวกอะไรหมด นี่สะอาดอยู่วัดนี้ ๑๐ ปี จากนั้นเห็นคนผ่านไปผ่านมาแล้วก็ตั้งบ้านขึ้นมา แล้วรุกเข้ามา ๆ เลยกลายเป็นอำเภอหนองแสงเป็นอย่างนั้นนะ

พอดีบ้านนี้เป็นบ้านอีตาบัว อีตาบัวเป็นคนป่าคนเขา อยู่ในป่าในเขา พอทำอะไรทำนาเสร็จแล้วเขาสนุกสนานนะ คือไม่มีหาเงินหาทอง แต่ก่อนไม่มี ทำไรทำนาพออยู่พอกินเท่านั้นแหละ ตอนหน้าแล้งเขาสนุกสนานของเขา หาอยู่หากินเที่ยวธรรมชาติสบาย ๆ รถราไม่ต้องถามไม่มี ทางก็เป็นด่าน ๆ วัดนี้ที่เราสร้างที่แรก เสือโคร่ง จำได้ว่าแถวนี้มีเสือ ๓ ตัว เพราะเหตุไรจึงว่ามีเสือ ก็มันผ่านเข้ามาในวัดนี้ พระอยู่ในวัดนี้ เสือ

โครงมันผ่านมากกลางคืน รอยมันมาขนาดต่างกัน เสือโคร่งใหญ่รอยใหญ่รอยเล็กกลดลง ไป มีเสือ ๓ ตัวที่ผ่านไปผ่านมา หมายถึงเสือโคร่งนะ เสือดาวมีอยู่ทั่วไป ในวัดนี้มันก็แอบเข้ามาหากินหมา กลางคืนมันมา เห็นรอยมันตอนเช้า เอ้ นี่เสือมันมา มันเข้าไปในครัวไปหากินหมา

เสือโคร่งมี ๓ ตัว เดี่ยวนี้หมดเลยไม่เหลือ มีหมิตัวหนึ่งหมิใหญ่ มีตัวหนึ่งมันผ่านไป ทางนี้ก็ดงทั้งหมดนี้ มันผ่านข้างๆ วัด มันจะข้ามวัดไปแต่มันมาไม่ได้ เห็นพระเต็มอยู่นี้ มันมานี้แล้วมันกลับไปนี้ออกทางนี้ มาเจอพระ ไปนั้นออกนั้นเจอพระ เสียงมันโครมครามๆ กลางคืนประมาณตี ๓ หมิใหญ่ เตือนหงายด้วย เห็นตัวมัน มันออกมา กุฎิเรามา มันก็มา เสียงมันโครมครามๆ สักเดี๋ยวลับคืนไปทางโน้น โครมครามๆ ออกมานี้ก็มาเจอกุฎิพระ กระต๊อบนะไม่ใช่กุฎิ แล้วมันก็ถอยออกไป มาแถวนี้แล้วอ้อมไปโน้นเลย เป็นดง คงตายแล้วละหายเงียบที่ว่าเสือ ๓ ตัว ไม่มีละทุกวันนี้หมดเลย หมิตัวหนึ่งที่ใหญ่ที่สุด

ดงเรานี้ก็ดูเอาชิมิที่ไหน หมด กระรอกดูเหมือนมีสามตัวอยู่ในวัดนี้ ไก่มีสองพวก พวกหนึ่งทางนี้ พวกหนึ่งทางโน้น ได้ยินเสียงขันทางไหนจะตีกันนะ ไปรบกัน ไก่ทางโน้นได้ยินเสียงทางนี้ขันก็มาตีกันทางนี้ ทางนี้ได้ยินทางโน้นขันก็ไปตีกันทางโน้น มีสองพวกไก่ป่า เดี่ยวนี้เป็นยังงี้ไก่อะนะ ที่แรกเป็นไก่ป่าล้วนๆ ครั้นต่อมาเขาเอาไก่บ้านมาโยนที่หน้าวัด โยนเข้ามาผสมกัน จากไก่ป่าแล้วก็ไปบ้าน ที่นี้จากไก่บ้านแล้วก็ไปบ้าน เดี่ยวนี้เป็นไก่ป่าทั้งวัดเลย ไม่ทราบว่าเป็นไก่บ้านไก่ป่าที่ไหน ไม่มีละเดี่ยวนี มันอยู่ลึกๆ คล่องตัวนะ กิริยาของไก่ป่าคล่องตัว มันอยู่ลึกๆ แถวนีมีแต่ไก่ป่าทั้งนั้นแหละ

นี่เราพูดถึงความเปลี่ยนแปลงของสถานที่สำหรับพระท่านภาวนา เดี่ยวนี้หายาก ต้องไป เช่นอย่างไปเขาลูกนั้นลูกนี้ ทำเลเช่นอย่างภู่วิวไปได้หมดแถวนั้น ไปเป็นที่ เป็นฐาน แต่ก่อนไปที่ไหนไปได้ทั้งนั้น ไปบิณฑบาตกับเขาอาศัยเขาวัดวันหนึ่งๆ สำหรับพระกรรมฐานต้องสละตัวเอง อดอยากขาดแคลนไม่เป็นกังวล เอาธรรมเป็นเข็มทิศ หรือเป็นแม่เหล็กดึงดูดใส่กับธรรม ไปอยู่ที่ไหนก็ตามขอให้ได้สะดวกในการภาวนาเป็นที่พอใจ ส่วนอาหารการขบการฉันพอยังอัตภาพให้เป็นไปวันหนึ่งๆ เท่านั้นพอ นี่ท่านหาธรรมแต่ก่อนท่านหาอย่างนั้น

มาเจอกันปีนี้แต่เรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องภาวนา ไปอยู่ที่นั่นเป็นยังงี้ ไปอยู่ที่นี้เป็นยังงี้ ถ้ามแต่เรื่องภาวนา รื่นเริง พูดอย่างนี้เราก็ระลึกได้ ท่านสิงห์ทองท่านไปเที่ยวทางนั้น จากเราไปเป็นปีนั่นแหละไปเที่ยวแล้วกลับมา เราสร้างวัดใหม่ มีศาลาหลังเล็ก ๆ อยู่ที่นั่น มาคุยกันตั้งแต่สองทุ่มสองต่อสองกับท่านสิงห์ทองที่ศาลาหลัง

เล็กนั้น คุยกันตั้งแต่สองทุ่มฟาดจนกระทั่งถึงตี ๔ นานไหมล่ะ คุยกันเพลิน ป่านี่ป่านี่ จนกระทั่งตี ๔ เราดูนาฬิกา อ้าว นี่มันตี ๔ แล้วมันจะสว่างแล้วนะ ไปเลิก ลุกไปเลย

พอไปแล้วมันขบขันเรื่องเรา พอทำหนังสือท่องไปแล้ว เราก็คิดว่าจะเดินจงกรม มันจะสว่างแล้ว ขึ้นไปที่แคร่เล็ก ๆ ไปเหยียดเส้นยืดเส้นที่นั่นะ ดัดเส้น เพราะเราเคย ดัดเส้นเป็นอนามัยประจำ ดัดเส้นเรียบร้อยแล้วถึงจะลงเดินจงกรมเพราะมันจะสว่างแล้ว เข้าไปข้างในอาเขยยามไปวางแล้วก็ดัดเส้นทำนั่นทำนี่ พอถึงทำอนหงายแผ่สองสรีงเลยหลับเลยนะ หลับเอาจริง ๆ ไม่ใช่ธรรมดา จนกระทั่งทำหนังสือท่องทำไปบิณฑบาตกลับมา เรายังหลับอยู่นะนั่น นั่นเห็นไหมเวลามันดัดเรา เราไม่ลืม ทำหนังสือท่องไปสะกิดนิ้วเท้า เรานอนอยู่ คึกคักลุกขึ้น ทือ พระไปบิณฑบาตกันแล้วหรือ บิณฑอะไร บิณฑบาตกลับมาแล้ว ไ้ ตาย ท่านไปปลุกมาฉันข้าว อย่างนั้นละเราก็ไม่ลืม

ท่านสิ่งทองละคุยกัน ท่านออกจากรู้ท่านไปบิณฑบาตกลับมา แล้วไปปลุกเรา เรานอนหลับ ว่ายืดเส้นเสียก่อนแล้วจะลงเดินจงกรม เห็นไหมล่ะ มันเอาปั๊บเดียวเท่านั้น ไม่รู้ตัวนะ หลับสนิทเลย เราก็ไม่ลืม นี้คุยธรรมะกันเพลิน ตั้งแต่สองทุ่ม จนกระทั่งตี ๔ เพลินอย่างนั้นละคุยธรรมะกัน ท่านไปแล้วเราก็คิดว่าจะไปดัดเส้นอะไร เรียบร้อยแล้วก็ลงเดินจงกรม ดัดเส้นมันเลยดัดเราอยู่นั้นเสีย จนกระทั่งหมู่เพื่อน บิณฑบาตกลับมาแล้วได้ไปปลุกฉันข้าว

เรื่องธรรมท่านเพลินในธรรมเป็นอย่างนั้นละ พระกรรมฐานท่านเพลินในธรรม เรื่องโลกเรื่องสงสารไม่มีในวงกรรมฐานที่หาอรรถาธรรม บอกว่าไม่มีเลย มีแต่เรื่อง อรรถเรื่องธรรม ป่านี่เขาลูกนี้ แล้วพูดถึงเรื่องความรู้ความเห็นภายในจิตใจ คนหนึ่งรู้ทางหนึ่ง คนหนึ่งรู้ไปอย่างหนึ่ง คุยกันมันเพลิน เป็นเครื่องปลุกใจ ส่งเสริมใจให้มี กำลังใจมากขึ้น อย่างนั้นละพระกรรมฐานท่านคุยกัน ไม่มีเรื่องโลกเลย มีแต่เรื่องธรรม ล้วน ๆ

นี่ใครทำอะไรมันก็เห็นอันนั้น หากิเลสก็มีแต่กิเลสมีแต่ไฟแต่ไฟ ไฟเป็นผลของกิเลส กิเลสเป็นตัวเหตุสร้างไฟสร้างไฟขึ้นมาเผาจิตใจ ส่วนธรรมนี้ดับไฟที่มีใน หัวใจด้วยสมาธิภาวนา ดับลง ๆ ไฟนี้สงบลงใจก็สงบสบาย เย็นไป ๆ จากนั้นก็เป็นความ สว่างไสวภายในใจ นี่ละใจ ในโลกอันนี้ใจเป็นสำคัญ แต่เวลานี้ใจของเราถูกกิเลสบีบบี้ สไฟ เป็นบ่อของกิเลสทั้งหมด ใจจึงไม่มีสง่าราศีเลย เป็นบ่อของกิเลสทั้งนั้นทั่วโลกเลย ที่จะป็นนายกิเลสไม่มี ผู้ภาวนาเท่านั้น เอาให้ชัด ๆ เลย ผู้ภาวนาชำระสิ่งที่ป็นภัย แก่ตัวเองคือกิเลสที่ออกเรื่อย ๆ อันนั้นค่อยสงบลง ธรรมก็ค่อยสว่างไสวขึ้นมา ๆ สงบ ร่มเย็น จากนั้นก็สว่างไสวจ้า ๆ กว้างออก ๆ จิตใจเบาโล่งไป ๆ กิเลสเบาบาง ธรรม หนาแน่นขึ้นเท่าไรยิ่งมีความสงบร่มเย็น จ้า ๆ ขึ้นเรื่อย ๆ นั้นละท่านเพลินอย่างนั้น

ท่านอยู่ในป่าในเขาคงค์เดียวก็ตาม ท่านเพลินอยู่ในหัวใจของท่านกับธรรม ท่านไม่ได้เพลินกับโลกกับสงสาร ที่นี่ก็มีตั้งแต่ธรรมดาแต่ธรรมหล่อเลี้ยงจิตใจ เป็นความสะอาดสบายเย็นไปหมด อยู่ที่ไหนอยู่ในป่าในเขาพวกสัตว์ทั้งหลายเป็นเพื่อนทุกซึกเกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน พวกสัตว์กับพระกรรมฐานเข้ากันได้สนิท พวกหมูพวกเก้งพวกสัตว์ต่างๆ จะแอบเข้ามาอยู่กับพระ พระกรรมฐานไปที่ไหนพวกนี้จะมา สัตว์เหล่านี้เขาเคยบวชมาตั้งแต่กาลไหนๆ แล้ว เปลี่ยนภพเปลี่ยนชาติมา ที่นี่พอมาเห็นพระ ความรู้สึกของเขากายในใจตั้งแต่ตั้งเดิมมานั้นเข้ากันได้สนิท พระอยู่ที่ไหนพวกนี้แอบเข้ามา

เวลาแอบเข้ามา พวกนายพรานอะไรนี้เขาไม่เข้ามา เขาเคารพพระ สัตว์ทั้งหลายอยู่นี้เต็มไปหมด อย่างหนองผิอนั้น หนองผิอที่อื่นหมดนะสัตว์ แต่รอบๆ วัตน์นั้นมันเป็นดงทั้งหมด และเป็นทำเลพระเดินกรรมฐานเดินจงกรมอยู่ในป่าๆ สัตว์อาศัยอยู่กับพระ อยู่ชอกแซกตามนั้นละพวกสัตว์ เขาไม่ไปไหน จะกลัวจริงๆ ก็ไม่ใช่ จะว่าจะไม่กลัวเห็นเราเขาวิ่งไปเสีย วิ่งไปนี่เขาก็อยู่ที่นั่น ก็อยู่กับพระนั่นแหละ เป็นอย่างนั้นนะ พวกสัตว์กับพระกรรมฐานนี้สนิทกันดี ท่านไปอยู่ที่ไหนพวกสัตว์นี้มาเต็มข้างๆ

ท่านภาวนา ความภาวนานี้ความรู้ความเห็นภายในใจนี้ มันเหมือนความรู้ความเห็นของโลกที่รู้เห็นเป็นบ้ำกันอยู่นี้เมื่อไร อันนี้ความรู้เสกสรรคนให้เป็นบ้ำ ไม่ได้เหมือนธรรมนะ ธรรมพิจารณาเท่าไรเบิกสิ่งเหล่านี้ออก พวกยาบ้าคือกิเลสยาบ้า เบิกออกๆ อรรถธรรมก็ขึ้นสว่างไสว ที่นี้อยู่ที่ไหนโลกนี้เหมือนไม่มี คืออำนาจของจิตใจนี้มีความสว่างแผ่เผยสว่างไสว พร้อมทั้งความสุขความแปลกประหลาดอัศจรรย์อยู่ในหัวใจนี้ มันครอบไปหมด ครอบไปหมดเลย โลกนี้เป็นพื้นเป็นไฟไปหมด อันนี้เป็นน้ำถ้าว่าน้ำเทียบกันนะ เย็นสบาย ต่างกันอย่างนี้นะผู้ภาวนา

กิเลสมีอยู่ ธรรมมีอยู่ เมื่อเสาะแสวงหาธรรมธรรมก็เกิด เสาะแสวงหากิเลสกิเลสก็เกิด ผลของกิเลสก็ให้เป็นพื้นเป็นไฟเผาไหม้ตัวเอง การเสาะแสวงหาธรรมนี้เป็นต้นเหตุอันดีงาม แล้วผลปรากฏขึ้นเป็นความสงบร่มเย็นภายในใจจนกระทั่งสว่างจ้าครอบไปหมดหัวใจดวงนี้ นี่ละที่นี้ใจดวงนี้เหนือแล้ว แต่ก่อนมีแต่กิเลสครอบหัวใจ ใจนี้เป็นบ้อยของเขาวิ่งตามกัน โลกอันนี้โลกบ้อยของกิเลส ใจของท่านผู้มีธรรมนี้จำเหนือกิเลสทั้งหมด ต่างกันอย่างนี้นะ พูดอย่างนี้เราก็สลดใจนะ พูดจริงๆ พูดในฐานะลูกศิษย์กับอาจารย์ พูดให้กันฟังเป็นคติเครื่องเตือนใจ

เวลามันสว่างไสวจริงๆ จนอัศจรรย์เจ้าของจะว่าไง ถึงขนาดที่ว่าโอ้โฮ จิตเราทำไมถึงสว่างไสวขนาดนี้อัจฉริยะขนาดนี้เชียวนา นู่นนะฟังซิ มันจำครอบไปหมดเลย โลกนี้เหมือนไม่มี มีแต่ความสว่างไสวครอบไปหมดใจดวงนี้ นั่นมันอัศจรรย์ตัวเอง แต่

ก่อนเคยมีเมื่อไร มีแต่ฝันแต่ไฟเผาไหม้นอนจะไม่หลับนอน แต่เวลาสั่งสมธรรมขึ้นด้วยจิตตภาวนาจนถึงขั้นอัศจรรย์ อัศจรรย์ก็บอกให้ฟังชัด ๆ อย่างนี้ มันเป็นขึ้นในตัวเอง มีแต่ความอัศจรรย์เรื่อย ๆ ที่นี้จิตเพลินกับธรรมไม่มีพิษมีภัย ถ้าเพลินกับกิเลสเป็นพิษเป็นภัยตลอดเลย เพลินไปมากเท่าไรพิษภัยติดตามกันไปมากเท่านั้น แต่เพลินกับธรรมเท่าไรเพลินเท่าไรความสงบร่มเย็นยิ่งมากขึ้น ๆ ต่างกันนะ

เวลาจิตมีอำนาจที่นี้มันครอบโลกธาตุนะ แต่ก่อนกิเลสครอบจิต จิตไม่มีราศีอะไรเลย ความสง่าราศีของจิตไม่มี โลกนี้ไม่มีความสง่าราศีของจิตใจ เอาสิ่งเหล่านั้นมาประดับประดา อันนั้นงามอันนี้สวยงาม ๆ เอานั้นมาประดับประดา เจ้าของเป็นไฟอยู่ในท่ามกลางของสมบัติบริษัทบริวารเงินทองข้าวของ เอามาประดับ แต่ตัวเองเป็นไฟหัวใจเป็นไฟ ที่นี้เวลาชำระสิ่งเลวร้ายทั้งหลายออกจากใจคือกิเลสที่นั่นแหละออก ที่นี้เบาไป ๆ สิ่งทั้งหลายเหล่านั้นจางไป ๆ มีแต่อันนี้กระจ่างขึ้น ๆ สุดท้ายครอบโลกธาตุเลยสว่างจ้าไปหมด นี่ละจิตที่สว่างโดยหลักธรรมชาติ โดยที่เราชำระสิ่งมัวหมองคือกิเลสออกหมดแล้วสว่างจ้าครอบโลกธาตุ ที่นี้อำนาจไม่มีอะไรเหนือจิตละ อำนาจของจิตครอบอยู่อย่างนั้น นี่ละการปฏิบัติธรรม

พระพุทธเจ้าจึงเรียกว่าศาสนาองค์เอก ไม่มีใครสอนได้อย่างพระพุทธเจ้านี้เลย ศาสนาใด ๆ เขาก็ตั้งกันไปตามกำลังของเขา ตั้งว่าเป็นศาสนา ๆ ก็คล้ายกิเลสที่นั่นแหละ ผู้เป็นเจ้าของศาสนาเป็นคลังกิเลส แสดงออกไปก็เป็นกิริยาของกิเลสทั้งหมด และสั่งสมทุกชั้นมาเหมือนกันกับโลกทั่ว ๆ ไป ว่ากันเฉย ๆ ว่าศาสนา ๆ ที่แท้จริงก็คือพุทธศาสนาแท้จริง ชำระสิ่งเป็นภัยจริง ๆ คือพระพุทธเจ้าชำระ ๆ ไม่มีใครสอนแบบนี้เลย ผู้ปฏิบัติแบบนี้ชำระได้ ๆ แปลกประหลาดอัศจรรย์ในตัวเอง ยอมรับพระพุทธเจ้ากราบกราบ นั้นเห็นใหม่ละ ต่างกันนะ

เวลาถึงขั้นสว่างไสวมันสว่างไปหมดแล้ว ต้นไม้ภูเขาไม้ก็ตามแต่รู้ความสว่างไม่ได้ ความสว่างนี้ครอบไปหมดเลย สิ่งเหล่านั้นเหมือนไม่มี อำนาจแห่งความสว่างไสวของใจนี้สูงมาก มันครอบไปหมด สิ่งเหล่านั้นเหมือนไม่มี มีแต่ความสว่างไสวของใจ นั้นละใจที่มีธรรมบำรุงรักษาจนใจกลายเป็นธรรมแล้วเป็นอย่างนั้น ที่นี้เลยจ้าไปหมด พระพุทธเจ้าท่านจึงสอนพระโมฆราช พระโมฆราชในมานพ ๑๖ คนนั้น พระโมฆราชเป็นผู้ที่จะบรรลุธรรมได้อย่างรวดเร็ว พระองค์ก็สอนจ่อลงเลยเทียว นั้นละเมื่อถึงจุดที่จะจ่อจะเอาให้หลุดพ้นเร็ว ๆ พระองค์ก็จ่อเข้าไปเลยว่า

สุณฺณฺโต โลกํ อเวกฺขสุสุ	โมฆราช สทา สโต
อตฺตานุทฺติจฺฉี อูหจฺจ	เอวํ มจฺจุตฺตโร สฺยา
เอวํ โลกํ อเวกฺขนฺตุ	มจฺจุราชา น ปสฺสตี

ดูก่อน โมฆราช เธอจึงเป็นผู้มีสติทุกเมื่อ ฟังซินะ ถอนอัตตานุทิฎฐิ ที่เห็นว่าเป็น เขาเป็นเราเสียได้ จะฟังข้ามพ้นพญามัจจุราชเสียได้ พญามัจจุราชจะมองไม่เห็นผู้ พิจารณาโลกเป็นของสูญเปล่าอยู่อย่างนี้ นั่นแปล แล้วพระโมฆราชก็บรรลुरुธรรมปឹងขึ้น ที่นี้กลายเป็นโลกรั่วไปหมด เหมือนว่าโลกนี้สูญไปหมด สิ่งที่ไม่สูญก็คือความสว่างไสวของใจนี้ครอบไปหมดเลย อันนี้จำที่เดียว สิ่งเหล่านั้นไม่มีฤทธิ์ไม่มีอำนาจ กิเลสที่ ตัวเสกสรรปั้นยอมมันสิ้นลงไปแล้วใครจะไปเสกสรร อะไรมียังงั้นมันก็มีของมันอยู่อย่าง นั้น ตัวจิตต่างหากไปเที่ยวเสกสรรอันนั้นเป็นนั่นเป็นนี่ๆ ตัวเป็นบ่กับอารมณ์ของใจ ตัวเองต่างหาก พอตัวนี้หดเข้ามาแล้วใครจะไปสำคัญอะไรมันอยู่อย่างนี้

เขว่าเขาเป็นต้นไม้ต้นเสาเป็นภูเขาเลากอที่ไหน เขาไม่ได้ว่า ตัวใจตัวมันคือมัน ค่นองไปหาว่าต่างหากนี่นะ พอตัวนี้ถอนเข้ามาเห็นสาระสำคัญอยู่กับตัวนี้ เลิศเลอกว่า สิ่งใดแล้ว อันนี้เป็นตัวตนแล้วนี่ เป็นเนื้อเป็นหนังเต็มตัวแล้ว เป็นอัครจรรย์เต็มตัวแล้ว สิ่งเหล่านั้นก็เลยว่างไปหมด อันนี้เหนือหมดแล้ว นั่น ท่านว่า สูญญุต โลภ โลก เป็น ของว่าง ว่างอยู่ที่หัวใจนะ ความว่างนี้ครอบวัตถุทั้งหลายที่แน่นอนอยู่นี้ ออกหมด เหมือนไม่มีเลย อำนาจของจิตนี้ว่างขนาดนั้นนะ พวกกันจำเอา นี่เปิดให้ชัดเจน

คำพูดเหล่านี้ถอดออกมาจากหัวใจนะ มันว่างอย่างนั้นละ ว่างอยู่ตลอดเวลา อกาลิโก ว่างตลอดเวลา เวลามาทูตก็พูดไปตามสมมุตินิยมไปอย่างนั้น พอหยุดปั๊บว่าง ปุ๊บแสดงเต็มตัว ธรรมชาติก็ว่างอยู่แล้ว แต่เอาสมมุติเข้ามาแทรกก็แทรก ก็เหมือนว่า ไม่ว่างกับเรื่องนั้นเรื่องนี้ พอดับปั๊บนี้หมดเลยไม่มีอะไรเหลือ เป็นอนันตกาล นิพพาน เทียงคืออะไร คือธรรมชาติที่นั่นเอง นี่ละการปฏิบัติธรรม ผู้หาธรรมเห็นธรรม ผู้หา กิเลสเห็นกิเลส ใครหาอะไรมีเพราะมันมีด้วยกัน กิเลสก็มีธรรมก็มี หากิเลสเป็นกิเลส วันยังค่ำ เป็นฟินเป็นไฟตลอดไป ทหารรถหาธรรมเป็นธรรมตลอดไป จนกระทั่งถึง นิพพานดับปั๊บเรื่องกิเลสความทุกข์ทั้งหลายไม่มีเลย พวกกันจำเอานะ เอาละพอ วันนี้ พูดเพียงเท่านี้ ก็นานอยู่นะ นี่เทศน์อย่างนี้เขาจะออกทางวิทยุกระจายทั่วประเทศไทย ทุกเช้าๆ

(ลูกขอกราบพระทานอนุญาตหลวงปู่เจ้าคะ กราบน้อมถวายทองคำ ๑๒ บาท ๗๓ สตางค์ เพื่อเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา เนื่องในวาระจวนจะสิ้นปีเก่าและ ต้อนรับปีใหม่ คณะศิษย์ขอกราบทำวัตรและกราบอาราธนานิมนต์ ให้องค์หลวงตามี ธาตุชั้นแร่แข็งแรง เพื่ออยู่ดำรงชันธุ์เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร เป็นที่พึ่งแก่ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเหล่าพุทธศาสนิกชนทั่วไป ขอให้องค์หลวงตามีอายุยืนถึงหนึ่งกัป ด้วยเถิด สาธุ) เอ้อ เราจะอยู่ เอาละๆ พอ อ่านเท่านั้นพอ เราจะอยู่จนสุดเหวี่ยง ลม หายใจหมดเมื่อใดเราถึงจะตายเข้าใจไหม สู้จนถึงตาย เอาละพอใจ

เมื่อวานกับวันนี้ว่าง แยกคนไปหมด เมื่อสามสี่วันล่วงไปแล้วยุ่งมากนะ ยุ่งจริงๆ ะไรๆ ก็เลยมารวมอยู่วัดป่าบ้านตาด สุดท้ายการบ้านการเมืองก็มาอยู่ที่นี้ มันแปลกอยู่นะ การศาสนาที่อยู่ที่นี่ ชำระเรื่องราวโต้ตอบอะไรต่ออะไรเกี่ยวกับเรื่องขัดกับศาสนาของพระพุทธเจ้า เป็นศานาภาฝากแทรกมา ตีออกๆ เรานั้นแหละ เรื่องการบ้านการเมืองใครผิดใครถูกก็ว่าตามเรื่อง ก็เรานั้นแหละ คนอื่นไม่กล้าพูด ให้พร

เราพูดจริงๆ นะ พ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้เรียกว่าล่งสุดขีดเลย ไม่มีอะไรเหลือติดตัวเราแม่เม็ดหินเม็ดทราย มอบถวายท่านหมดเลย ลงขนาดนั้นลงพ่อแม่ครูจารย์มั่น ลงที่สุดในธรรมของท่านที่ใส่ตรงไหนหมอบราบๆ ได้คิดทันทีๆ เลยพ่อแม่ครูจารย์มั่น มาตอนท่านป่วยนี่ละที่เอากัน พอเอะอะ ท่านมหาไปไหนอยู่อย่างนั้นตลอดนะ ยิงป่วยหนักเข้าเท่าไรลืมหัดบ้าง ท่านมหาไปไหนๆ อยู่จั้น ก็พร้อมกับที่เราหมอบทุกอย่างแล้วกับท่าน ไม่ได้มีความเป็นความตายเจ็บปวดแสบร้อนอะไร เราไม่มี หมอบกับท่านหมดแล้ว เพราะฉะนั้นเวลาท่านหลับไป บางที่เราออกไปเดินจงกรมข้างๆ บอกพระด้วยนะ ธรรมดาใครจะไปรู้เราเดินจงกรมที่ไหน แต่ที่นั่นต้องบอกเพราะเกี่ยวกับท่าน ผมจะเดินจงกรมอยู่ตรงนั้นมันเป็นป่า ถ้าท่านตื่นให้รีบไปบอกผม

ไปเดินจงกรมไม่นาน ลักเดียวเห็นพระหรือเณรปุบปับๆ เข้าไป ทื่อ ท่านตื่นแล้วหรือ ปุ๊บออกเลย ปุ๊บเข้ามุ้งเลย อย่างนั้นนะ ทุกอย่างเราทำเต็มหัวใจเราสมกับเรา มอบถวายท่านแล้ว เราหมอบทุกอย่างเลย ท่านไม่ได้นอนทั้งคืน เราก็ก่อนนอนทั้งคืน แทนที่ท่านจะว่า เอ้อ ท่านมหาที่มาดูแลผมอยู่ตลอดทั้งคืน. ควรจะไปพักผ่อนบ้างให้องค์อื่นมาแทน ท่านก็ไม่เคยพูดนะ เราก็ก่อนนอนใจว่าจะเอาใครมาแทน โง่กับฉลาดเราหมอบหมดแล้วนี่ เป็นอะไรเราหมอบหมดแล้ว จึงถวายท่านเลย ครั้นเวลาท่านหลับไป บ้างนิดหนึ่งนี่ เราออกไปยึดเส้นของเรานิดหนึ่ง พอลืมหัดขึ้นมา ท่านมหาไปไหน เราขึ้นก่อนอื่นละ ปุ๊บเข้ามุ้งเลย คือในมุ้งมีแต่เราคนเดียวอยู่ในนั้นกับท่าน พระเณรท่านล้อมอยู่ข้างนอก มีอะไรๆ เราจัดการเรียบร้อยๆ

เราพูดเรื่องหลวงปู่มั่นนี้เหมือนว่า มันดูตมมันดีมเหลือเกินด้วยความเคารพรักเทิดทูนท่าน จวนตัวเข้าเท่าไรแล้วเหมือนกับว่าเรานี้ห่างไม่ได้เลย พอลืมหัดบ้างท่านมหาไปไหนอยู่จั้น เราเข้าทันทีๆ เลย ท่านจะให้ใครมาทำแทนไม่เคยปรากฏนะ ท่านไม่เคยสั่ง เราก็ก่อนนอนใจว่าจะเอาใครมาแทน โง่กับฉลาดเราหมอบหมดแล้วนี่ว่างั้นเลย เอ้าท่านจะตำหนิแบบไหนให้ว่ามา เราหมอบหมดแล้ว แต่ท่านก็ไม่เคยตำหนิ ทุกอย่างเราจะทำด้วยความรักความสงวน แม้ที่สุดอย่างถ่ายหนักถ่ายเบาที่เราจะทำเองของเราไม่ให้ใครไปเห็นเลย ท่านก็จะเห็นใจเราเหมือนกัน ไม่ให้ใครไปเห็นเลยเราทำคนเดียว

การถ่ายหนังถ่ายเบา แต่ก่อนไม่มีถุงพลาสติกนะ เวลาท่านถ่ายเราก็เอามือรองเลย พอเสร็จแล้วก็ใส่โถงปีบรองเรียบร้อยแล้ว เราจัดการล้างเช็ดเรียบร้อยหมดทุกอย่างแล้วขึ้นนี้ออกไป พระรออยู่ข้างนอกคอยจับๆ ใครจะมาแตะท่านไม่ได้ มีแต่เราเท่านั้น เอาขนาดนั้น ดูลักษณะท่านก็ไม่สนใจกับใครนะ เราทำสุดหัวใจเราจริงๆ ท่านเป็นวัณโรคด้วยนะ วัณโรคนี้ติดได้ง่าย แต่เราคลอเคลียกับท่านตลอดเวลาไม่สนใจวัณโรคนะแรกอะไรเราไม่เคยสนใจ ธรรมดาติดจริงๆ ละ ปากท่านกับปากเรานั้นคลอเคลียกันอยู่นี้ เอาสำลีห่อนี้กวาดเสมหะมันเหนียว เราเป็นคนเอากวาดออกมาๆ กะละมังสำลีอยู่นี้ เราเอาอันนี้มาพันมือเราแล้วกวาดๆ ออกตลอดเวลา คลอเคลียอยู่นั้นก็ไม่เห็นเป็นอะไรนะ วัณโรคนะแรกไม่มีเราไม่มีเลย เราไม่สนใจ เราสนใจกับท่านองค์เดียวเท่านั้น ตายเราก็มอบกับท่านแล้วนี่นะ

เราจึงว่าสุดหัวใจเราเหมือนกัน ที่เราได้อุปถัมภ์อุปฐากท่านสุดหัวใจเรา เรียกว่ามอบเลยทุกอย่าง ไม่มีคำว่าหนักเบาเจ็บนั้นปวดนี้ เราไม่มี มอบกับท่านหมดเลย เราก็พอใจที่เราได้อุปถัมภ์อุปฐากท่านเต็มหัวใจเรา สุดท้ายก็มีแต่เรากับท่านอยู่ด้วยกันภายในๆ พระเณรท่านก็อยู่วงนอกอยู่นอกมุ้ง เวลากลางวันอย่างนี้ท่านพอสะดวกบ้างมีพระเณรนั้น เราก็ห่างออกไปเท่านั้นละตอนกลางวัน คือกลางวันไม่หนาวไม่ไอ พอตกลงกลางคืนมามันหนาวมันไอชิ กลางคืนบางคืนไม่ได้นอนเลย เราก็ไม่นอนทั้งคืนเลย เป็นอย่างนั้นนะ เราสุดหัวใจเราที่ได้อุปถัมภ์อุปฐากท่าน เรามอบหมดทุกอย่างเลย เราพูดถึงท่านเมื่อไรแล้ว อู๊ย มันถึงใจทุกอย่างนะ ถึงทุกอย่าง การแนะนำสั่งสอนแม่นยำมากทีเดียว ท่านใส่ตุ้มตรงไหนยอมรับปั๊บหมอบราบๆ เลย สำคัญท่านให้เราทางด้านธรรมะ เราก็อุปถัมภ์อุปฐากท่านตามกำลังของเราอย่างนี้ละ เอาละที่นี้เล็กกัน

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz